

[Minister Frøde Jakobsen.]

man ikke har haft Valget imellem at faa en Modstandskamp med Stikkerlikvideringer og en Modstandskamp uden Stikkerlikvideringer. Man havde Valget imellem at lade være at føre en Kamp eller likvidere Stikkerne, som gjorde Kampen til en Umulighed. Trods den store Omhu jeg ved der er blevet udvist i disse Tilfælde, har man undertiden været nødt til at likvidere paa Grundlag af en overvejende Sandsynlighed. Hvor det har været muligt, har man f. Eks. i Jylland forelagt Spørgsmaalet for en Centralledelse, og her i København har man forespurgt i Centralarkivet o. s. v.

Vor Linie i disse Spørgsmaal er, at alle de Drab, der har fundet Sted her i Landet under Besættelsen, naturligvis skal undersøges, paa den Maade at vi fra Modstandsbevægelsens Side er rede til at give en Liste over, hvem vi ved er likvideret af Modstandsbevægelsen, derimod naturligvis ikke over, hvem der har foretaget disse Likvideringer; der maa man henvende sig til Frihedsraadet. Vi har ikke sendt Folk ud til dette farlige og modbydelige Arbejde for bagefter at risikere, at de af Befolkningen skal stemples som Mordere.

At det vil blive meget vanskeligt at faa opklaret alle disse Tilfælde, er jeg klar over. Dette drejer sig kun om den ene Side af Sagen, at faa opklaret, hvem der er blevet likvideret som Stikkere og hvem ikke. Den anden Side af Sagen er, om de likviderede er blevet likvideret med Rette eller ikke. Det første Spørgsmaal vil vi kunne faa klaret i det Øjeblik Modstandsbevægelsen meddeler, hvem der er likvideret af Modstandsbevægelsen, og Politiet gaar til Bunds i alle andre Sager. Det andet Spørgsmaal er det vanskelige Spørgsmaal, og at ingen føler en større Forpligtelse over for det, end vi gør, er sagt tilstrækkelig tydeligt fra vor Side. Vanskeligheden er her, at der ikke er opbevaret Beviser, og vi ved, at det vil blive svært at faa Sagerne frem. For det første er, som det ogsaa er blevet sagt af den højtærede Justitsminister, en meget stor Del af de Folk, der foretog Likvideringerne, maaske op mod 50 pCt., døde, fordi det var det farligste Arbejde, der blev foretaget under Besættelsen. Den anden Grund er, at med den Mistænkeliggørelse, som er blevet rettet mod disse Mennesker, vil det sikkert i mange Tilfælde blive svært at faa Oplysninger frem. Jeg tror, at bl. a. det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har gjort sit til, at det vil blive vanskeligt at faa opklaret en hel Del af disse Tilfælde, fordi vore Folk vil være bange for at møde.

Hartvig Frisch: Da den højtærede Minister uden Portefeuille Hr. Frøde Jakobsen har draget mit Navn ind i sit Svar til det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard, er det vel rimeligt og vil vel af alle betragtes som rimeligt, at jeg ogsaa tager Ordet, hvad jeg ellers ikke havde villet i denne Debat, da det jo er kendt for Landet, hvordan min Betragtning er.

Den højtærede Minister siger, at det drejede sig for Frihedsraadet om Spørgsmaalet: enten Modstandskamp; altsaa Sobattage, med Likvidationer eller ingen Modstandskamp. Her er det min Opfattelse, at her skylder den højtærede Minister Historien et Bevis. Jeg tror ikke, han har Ret. Jeg tror, man kan se Foreteelser i andre Lande, som viser, at han ikke har Ret. Jeg tror, han stiller det op paa en gal Maade. Men jeg vil indrømme, at det er en underordnet Ting; jeg vil blot, fordi den højtærede Minister brugte den Vending, sætte min Betragtning op mod hans.

Men det sidste, den højtærede Minister sagde, gik ud paa, at det skulde være mig, der havde gjort det vanskeligt at faa disse Sager oplyst ved det, som den højtærede Minister kaldte Mistænkeliggørelse. Det synes jeg den højtærede Minister skulde have afholdt sig fra at sige. Jeg tror nok, han ved, hvorledes en bestemt Kreds af Blade i dette Land har drejet mine Udtalelser og netop har svælget i at bruge Stemplet Mordere o. s. v., som slet ikke var brugt fra min Side. Jeg tænker mig, at den højtærede Minister, naar han nu indlader sig paa at sige disse Ting, ogsaa har gjort sig den Umage at sætte sig ind i, hvad jeg har sagt, og ikke alene nøjedes med, hvad disse Modstandsblade har skrevet, og saa vil den højtærede Minister vide, at det er fuldkommen urigtigt, at det fra min Side har været en Sigtelse mod dem, der udførte givne Ordre, og det synes jeg den højtærede Minister skulde have holdt sig efterrettelig. Nej, det, der er Tale om her, er en historisk Vurdering af, hvorvidt den Drejning, man her i Landet kom til at give Modstandsbevægelsen paa dette Punkt, var rigtig og forsvarlig over for det Samfund, man havde at tage Hensyn til. Det var det Spørgsmaal, jeg rejste, og det har intet som helst at gøre med Mistænkeliggørelse af dem, hvem dette tunge Hverv blev paalagt.

Jeg vil slutte med at sige til den højtærede Justitsminister, at det er mig en Glæde, at han over for mig har anerkendt Modtagelsen af den Liste, som jeg har overrakt ham, og som skyldes Henvendelser, jeg har faaet fra mange forskellige Steder i